

**Алматы облысы «Кеген ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ
қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері
туралы**

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

Кеген ауылы

2026 жыл

КІРІСПЕ БӨЛІМ

Кеген ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі басшысының 2026 жылғы 16 наурыздағы №8 н-қ «Алматы облысы Кеген ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы бұйрығына сәйкес, 2025 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді. Ішкі талдау 2025 жылғы 01.01.2025-31.12.2025 жыл қамтылды.

Ережеге сәйкес, бөлімнің миссиясы ауданның азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында ауданның агроөнеркәсіптік кешенін дамыту саласындағы аграрлық саясатты іске асыру болып табылады.

Бөлім өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына және заңдарына, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ жылдық және тоқсандық жұмыс жоспарларына сәйкес жүзеге асырады.

Жоспарларға Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтары мен Үкіметінің қаулыларын, жоғары тұрған органдардың актілерін орындау жөніндегі негізгі ұйымдастыру іс-шаралары енгізіледі.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 5-тармағына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 21 қарашада № 14441 болып тіркелді және келесі бағыттар бойынша ішкі талдау жүргізілді:

**БӨЛІМНІҢ ҚЫЗМЕТІНЕ ҚАТЫСТЫ НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ
АКТІЛЕРДЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ**

1. Бөлім өз қызметінде басшылыққа алады:

- «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы;

- «Техникалық инспекция саласындағы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 6 мамырдағы № 4-3/421 бұйрығы.

2. Заңнамадағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бойынша

(қақтығыстар, олқылықтар, дискрециялық нормалар және т. б.)

«Ауыл аманаты» жобасын іске асыру шеңберінде «Халықтың табысын арттырудың 2029 жылға дейінгі бағдарламасының кешенді жоспарын (бұдан әрі - бағдарлама) бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 14 сәуірдегі № 218 қаулысына сәйкес.

«Ауыл аманаты» – Президенттің сайлауалды бағдарламасына енгізілген бірегей жоба, ол «күшті өңірлер-ел дамуының драйвері» ұлттық жобасына кіреді.

«Ауыл аманаты» бағдарламасы ауыл тұрғындарының өмірін жақсартуға және табысын арттыруға бағытталған. Кеген ауданы бойынша «Ауыл аманаты» бағдарламасын іске асыру мақсатында 2025 жылы «Қонаев» ӘКК-не 807,1 млн.теңге сомасына 108 жеке кәсіпкерге кредит берілді. 2025 жылы аудан бойынша жалпы сомасы 232,4 млн. теңгеге 16 жобаға ақшалай қаражат берілді. **Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:** Кеген ауданында бағдарламаны іске асыру пилоттық түрдегі қаулымен бекітілген, талапта келіспеушілік жағдайлар бар, атап айтқанда міндетті кепілмен қамтамасыз етуде бұдан басқа қарыз алушының жасына шектеулер (*жасы зейнеткерлік жасқа жетпеуі тиіс*), сонымен қатар ауыл шаруашылығын жүргізу үшін қажетті шарттардың болуы (*жер учаскесі, сарай*) белгіленді.

Жоғарыда айтылғандарға сәйкес, мүдделер қақтығысы шеңберінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауының алғышарттары бар.

Ұсынылады: бұрын құрылған мемлекеттік бағдарламалардың және шағын және орта бизнесті дамыту бойынша табысты құрылған бағдарламалардың тәжірибесін ескере отырып (**БЖК-2020 бұдан әрі-БЖК-2025**). Цифрландырудың «Ауыл Аманаты» бағдарламасын оңтайландыру қажет, атап айтқанда кредиттеудің ақпараттық жүйесі орналастырылған мемлекеттік ресурстар арқылы кредиттеуді беру, бұл қаржыландыру, логистика және білім беру жағдайларын жақсартуға мүмкіндік береді. Осы шараларды енгізу бағдарламаның тиімділігін және оның ауыл тұрғындары үшін нақты пайдасын арттырады.

БАСҚАРМАНЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-БАСҚАРУШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНДЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ

3. Персоналды басқару желісі бойынша, оның ішінде кадрлардың ауысуы

3.1. 2026 жылғы 4 мамырдағы штат кестесіне сәйкес, бөлімде жалпы штат саны 5 адамды құрайды, қазіргі уақытта бос орындар жоқ.

3.2. 2026 жылғы 4 мамырдағы жағдай бойынша барлық мамандар жұмыста. Бөлім қызметкерлері арасында туыстық байланыстар анықталған жоқ.

3.3. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңның 17-бабына сәйкес мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға орналасуға үміткер азаматтар белгіленген біліктілік талаптарына сәйкес келуге тиіс.

Бөлім қызметкерлерінің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде және әріптестерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде қызметтік әдеп нормаларын сақтамауы анықталған жоқ.

3.4. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 29 тамыздағы № 1127 қаулысымен бекітілген мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне сыйлықақы беру, материалдық көмек көрсету және олардың лауазымдық айлықақыларына үстемеақылар белгілеу қағидаларының (бұдан әрі-қағидалар) 3-тармағына сәйкес мемлекеттік қызметшілерге сыйлықақы беру шарттары регламенттелген.

3.5. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі-Заң) 2-бабының 1-тармағына сәйкес жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың (Қазақстан Республикасының Президенттігіне немесе мәслихаттарына, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың әкімдеріне кандидаттарды қоспағанда жол бермеу мақсатында, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқарудың сайланбалы органдарының мүшелігіне), лауазымды адамдар, сондай-ақ аталған функцияларды орындауға уәкілеттік берілген кандидаттар болып табылатын адамдар

- мемлекеттік функцияларды орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;
- жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеу;
- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, қызметтік өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

Заңның 12-бабының 4-тармағына сәйкес, осы баптың 1-тармағында көрсетілген адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәуекелдерді шектеуді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан босатуға (лауазымнан босатуға) әкеп соғады, қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда оларды сақтамау олардың мемлекеттік қызметті немесе өзге де тиісті қызметті тоқтатуы үшін негіз болып табылады.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабы 1-тармағына сәйкес, деректерді талдау барысында аталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ. Тексерілетін кезеңде бұқаралық ақпарат құралдарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, оның ішінде лауазымды адамдарға/қызметкерлерге қатысты жағымсыз жарияланымдар туралы жарияланымдар анықталған жоқ.

4. Мүдделер қақтығысын реттеу желісі бойынша

Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы № 152 Жарлығымен бекітілген мемлекеттік қызметшілерге тәртіптік жаза қолдану қағидаларының (бұдан әрі - қағидалар) 61-тармағына сәйкес Комиссия мүшесі өзінің жақын туысы немесе жекжаты болып табылатын қызметшіге

қатысты қызметтік тергеп-тексеру материалдарын қарауға және тәртіптік теріс қылыққа қатысты фактілерді зерттеуге қатыспайды немесе егер Комиссия мүшесінің осы тергеуге тікелей немесе жанама қызығушылығы бар.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 29 қазандағы № 152 Жарлығымен бекітілген мемлекеттік қызметшілерге тәртіптік жаза қолдану қағидаларының 61-тармағына сәйкес деректерді талдау барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

- Куәлікті тіркеу және беру мемлекеттік тіркеу тракторлар мен олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен тіркемелерін қоса алғанда, олардың тіркемелерін арнайы жабдықпен, өздігінен жүретін, ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдері, сондай-ақ арнайы жоғары өту машиналары;

- Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналарды басқару құқығына куәліктер беру;

- Тракторларды және олардың базасында дайындалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, монтаждalған арнайы жабдығы бар тіркемелерді қоса алғанда, олардың тіркемелерін, өздігінен жүретін, ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ өтімділігі жоғары арнайы машиналарды тіркеу, қайта тіркеу

Талданып отырған кезеңде бөлім техникалық инспекция стандарты бойынша - 152 мемлекеттік қызмет көрсетті.

6. Дискрециялық мерзімдер мен өкілеттіктердің, әкімшілік кедергілердің болуы

6.1.«Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, мемлекеттік көрсетілетін қызмет - көрсетілетін қызметті алушылардың өтініші бойынша жеке тәртіппен жүзеге асырылатын және олардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін іске асыруға бағытталған жекелеген мемлекеттік функцияларды іске асыру нысандарының бірі. Талдау барысында көрсетілетін қызметті алушыларға мемлекеттік қызметті алуға тең қолжетімділік берілгені анықталды.

Көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді олардың стандарттары мен регламенттеріне сәйкес алады, онда мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің нақты тәртібі, мерзімдері және нәтижелерін беру көрсетілген. Мемлекеттік қызметтерді көрсету мерзімдерінің сақталуына тұрақты негізде МСТ базасы, Е-лицензиялау арқылы бақылау жүргізіледі.

7. Көзделмеген құжаттарды талап ету фактілерінің болуы.

Мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы Мемлекеттік қызмет стандарты қатаң сақталады. Тексерілетін кезеңде мемлекеттік

көрсетілетін қызметтер стандарттарында көзделмеген құжаттарды талап ету фактілері анықталған жоқ.

8. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нақты процестерінің Стандартпен бекітілген нормаларға сәйкестігі.

8.1. Мемлекеттік қызметтерді көрсетудің нақты процестері мәселелері бойынша қолданыстағы Мемлекеттік қызметтер стандартының талаптары қатаң сақталады.

Халықты ақпараттандыру мақсатында Кеген ауданы әкімінің ресми сайтында ауыл шаруашылығы саласындағы мемлекеттік қызметтердің стандарттары мен регламенттері орналастырылған, сондай-ақ мемлекеттік қызметтер көрсету бойынша көрнекі-үгіт стенді мен инфографика орнатылған.

8.2. Бөлімнің қызметінде мүдделер қақтығысы (қызметшінің жеке мүдделілігі мен оның лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауы арасындағы қайшылық) жағдайлары анықталған жоқ. Бөлімге мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша шағымдар түскен жоқ.

8.3. «Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі тұрғысынан жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» заңды қатаң сақтау.

Мемлекеттік қызмет көрсету процестерінің бекітілген Стандарт талаптарына сәйкестігі қамтамасыз етілген. Есепті кезеңде 15 өтініш келіп түсті. Өтініштерді қарау барысында мерзімдерді бұзу және негізсіз бас тарту фактілері анықталған жоқ.

9. Тікелей байланыс қаупі

Өтінішті қабылдауды және мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін беруді тікелей байланыс бөлімі және электрондық үкімет порталы арқылы жүзеге асырады.

10. Мемлекеттік қызмет белгілері бар функциялардың болуы

Аталған функцияларды талдау нәтижесінде мемлекеттік қызмет белгілері бар өкілеттіктер анықталған жоқ.

11. Рұқсат беру функциясының орындалуы жоқ.

Рұқсат беру функциясының орындалуы жоқ.

12. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер

12.1. Президенттің 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 Жарлығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау қағидаларына сәйкес және Іле ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі басшысының 2025 жылғы 04 наурыздағы № 4 «Бөлімнің қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» бұйрығының негізінде, 2024 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді. Ішкі талдаумен бөлімнің 2024 жылғы жұмыс кезеңі қамтылды.

12.2. «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, 2024 жылғы 01.01.2024-31.12.2024 жылдары бөлімге барлығы 54 өтініш келіп түсті, оның ішінде 18-і заңды тұлғалардан, 36-сы жеке тұлғалардан, талдау барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

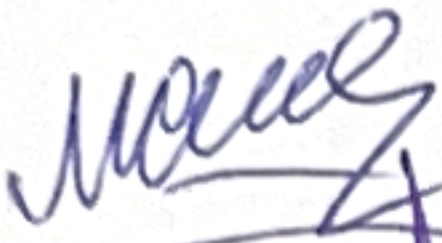
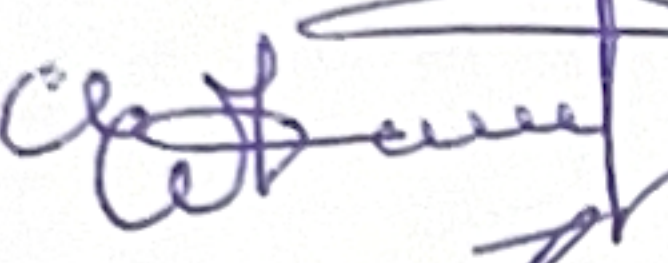
12.3. Бұрын мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдау қатынастарында жүргізген тексеру материалдарын зерделеу барысында анықталған жоқ.

13. ҚОРЫТЫНДЫ БӨЛІМ

13. Жоғарыда айтылғандардың негізінде ауыл шаруашылығы бөлімінің басшысы ұсынамыз:

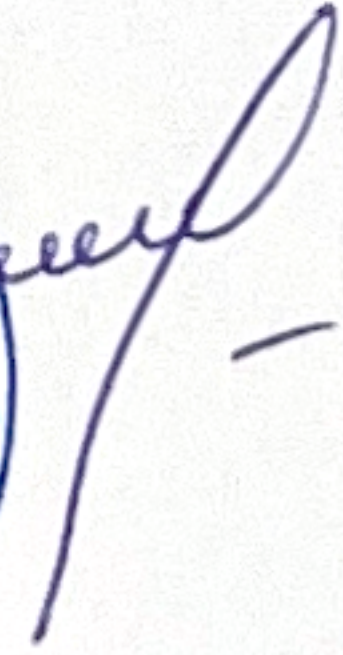
- 1) Ағымдағы жылдың қорытындысы бойынша бөлім қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;
- 2) мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандартының талаптарын қатаң сақтауға міндетті;
- 3) «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын қатаң сақтауға міндетті.

Топ мүшелері:

 Кушекбаев Мурат Серикович
 Ержан Адай Ержанұлы
 Алмаганбет Асем Болатовна
 Маратқызы Марал

Алматы облысы Кеген ауданының
ауыл шаруашылық бөлім
басшысы

 Ж. Умирзаков